

Debreczen

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
:: Telefon-sz. 789.

Politikai napilap

Egyes szám ára: 1500 koron.
Előfizetési ár egy hóra 35000 K

Dr. Kosztka drámája

Az az életből kiszakított dráma, amelynek utolsó felvonása most pe reg le a fővárosi büntető-bíróság Langer-tanácsa előtt, nem a ma drámája, mint az utóbbi időkben törvényszéki tárgyalások elé hozott véres történetek legtöbbje. — Azok, amelyek többé-kevésbé vonatkozásban állottak a háborus és ezt követő idők erkölcsi züllöttségével.

A dr. Kosztka István királyi tanácsos drámája nem is a tegnapé, hanem a mindenkorai idők szomorú tragédiája volt és marad is.

Az asszonyát féltő félvad emberrel kezdve, Shakespeare Otthellóján keresztül az emberi élet drámája lesz a Kosztka véres története holnap és holnapután... mindörökké, míg emberi tüdők lélekeznek ezen a földön és piros, lázadó vér-folyamat zúdítanak a szívek az emberi szervezeten minden részébe.

A szerelme tárgyára, annak biraklására féltékeny ember keze gyakran lett véres, akkor is, ha volt oka a féltékenységre, mint a „Parasztbecsület” Alfiójának, akkor is, ha ok nélkül pusztította el az áldozatát, mint Desdemonát szerelmelet ura.

Szándékosan idézzük itt ezeket a színpadi alkotásokat, nem akarván hozzá nyulni egy Debreczenben hasonló körülmények között eljátszódtott véres történet és annak törvényszéki tárgyalása szereplőinek, bár feledésbe nem ment emlékezés. De mintha ebben a tekintetben legalább igaza is lenne annak a Wilde-paradoxonnak, hogy a művészeteket — így a színpadit is — gyakran utánozza az élet. De ha nincs is igaza a francia színpadnak, akkor is igaz, hogy a színpadon hamisíthatlan művészet beszélik a való életet ábrázolják, így a színpadon hűsül és a való alakokat elevenít meg.

„Én nem tudom, de a gyönyörűség, hogy úgy tegyék, mint bizonyosra” — mondhatja Shakespeare Otthellójában.

Ennek a mondásnak csak úgy érthetjük meg a logikáját, ha dr. Kosztka István lelkiállapotát át tudjuk érezni.

„Egyszer hittem, amit a kislányam leseggett (hogy az udvarló megcsókolta a feleségét), a másik pillanatban képtelenségnek tartottam”. — mondta a bíróság előtt tett vallomásaiban.

Ez a letéves lelki depresszióra visszavezethető vívódás, lelki gyötrelés volt a dr. Kosztka tragédiájának a magva. És ebben a drámában ennek a kétségbeesett banguletnak a hatása alatt dördült el a férfi kezében a halálférfi fegyver. Hogy volt-e oka a kétségbeesett

féltékenységre, vagy csak lázas agyában élt valóságként a kínos feltevés? — ez a kérdés nem tartozhat a dologra. A daliás lovas azeres és a szórakozni óhajító szép asszony ártatlan flörtje több mint valószínű, hogy nem lépte át a megengedett társadalmi határokat. De hogy a feleségét féltékenyen szerető férj lelkét megmérgezte ez az

ártatlan, az életben oly mindennapi kacérkodás, az bizonyos. És bizonyos az is, hogy dr. Kosztka István bünt követett el, mert nem kereste drámája megoldásának más lehetőségeit s mert embert ölt. — Bünt követett el, amiért bünhődnie kell és amely bűnös cselekedeteért már eddig is keservesen megbűnhődött.

A magyar bírói bölesség megfogja találni a szerencsétlen ember drámájában az igazságot s aszerint fogja ítéletét kimondani a vádlottra, aki nem csak ölt, de — a mai szeretetlen világban — nagyon szeretett is. S aki ezért a lázongásig fűtött szenvedélyért szörnyű poklokra keresztül hurcolta át bűnössé lett lelkét. S. Z.

Kapjanak-e a városi vállalatok a dollárkölcsonból

A világítási vállalat nagyszabású terve -- Olcsóbb lenne a villany
öt éves amortizációra minden lakásban gáz és villanyberendezést
csinálna. Mire használja fel a ráeső kölcsönrészét a városi
világítás vállalat? -- Egyedül a világítási vállalat ki tudná
fizetni a kölcsön kamatait

A városok kölcsönök — jegyezte cen
városának jutó
felhasználása áll
felhasználása áll
és homlokterében

tősége a kölcsönbűdött betelni Nagy
a városi közműve s megemlítette,
miáltal azt akarja szász falvakban,
pénz a szociális érment, mindenütt
mellett hasznóhatj a románokkal
be kerüljön, hogy a l
terhe ne terhelje az szintén lóháton
ságot pótdadó alakjál ek. „Ez a város
Bizonyos oldala k ónémetországi
pányt indított ár az utcák kövei
berarról szó hogy ez a város
legy nagy hályos kulturalelő
magyar. té vállalat. s jusszon.
nagy szerer helyes megvilágítása
ma is most néhány cikk
szóialkozunk a problémával,
ely abban áll, hogy helyes-e, a lak
kosság érdekében való-e a városi
vállalatoknak kölcsönhöz juttat
tása?

Első utunk a villany- és gáz-
gyár igazgatóságához vezetett, hol
Baukovecz Alfréd főkönyvelő igaz-
gatóhelyettes a következőkben tár-
ta elénk a világítási vállalat nagy-
szabású és igen érdekes tervét:

— Az első nagy dollárkölcsonról
mikor szó volt, részletes program-
mot dolgoztunk ki és megcsináltuk
az erre vonatkozó költségvetést is.
Akkor öt millió, majd később egy
millió aranykoronás kölcsönről volt
szó, melyet a vállalat kapott volna.
Ez az egy millió csak a momentán
szükségletnek felelt volna meg, de
akkor programunknak csak egy
kis részét valósíthattuk volna meg.
Sem újabb tervet, sem másik költ-
ségvetést a vállalat nem terjesztett
a város elé. A bennünket érdekli
kölcson ügyében ennél egyebet nem
is tettünk. Fix összeget nem jelöl-
tünk meg, minden attól függ, hogy

mennyi pénzt kapunk, annak ará-
nyában hajtjuk végre tervünket.

— Méltóztassék arra vonatkozó-
lag nyilatkozni, hogy a betervez-
tett terv mit tartalmaz?

— Részletes programot dolgoz-
nk ki a vállalat bővítésére, — a
ségez beruházásokra és általa-
s az üzem gazdagságosabbá té-
Nag. A nagyszabású program
foglalja a környező város-
két való ellátását is,
Debrecen látná el a kö-
kötő városokat és községe-
a dollamos árammal. Ez kulturá-
s szempontból is fontos, de rend-
kívül hasznos volna a vállalat gaz-
dasági szempontjából is, mert ezal-
tal sokkal nagyobb mennyiségben
termelhettük az áramot, aminek
természetes következménye az lenne,
hogy az előállítás sokkal ke-
vesebbe kerülne, vagyis jóval ol-
csóbban tudnánk adni a világítást.

— Ami a belső tervet illeti és
magát a debreceni lakosságot ér-
dekl, ez annyiból áll, hogy a kert-
ségeket és azokat a városrészeket,
hol még nincs áram, ellássuk vil-
lamos vezetékekkel és így világítá-
sal. Tehát kiépítjük a hálózatot, a
melybe a távolabbi részeket is be-
kapcsoljuk. Ezeknek a munkálatok-
nak elvégzése után következnének
a környező városok.

— Melyek azok a községek, hova
távvezetéseket építenének?

— Balmazújváros, Hajduböször-
mény (miután Ganzék ugyis bőví-
teni akarnák a telepet, így ez el-
maradna és a városnak Debrecen
szolgáltató az áramot), Hajduná-
rás, Hajdubárház. — A második
áramkörzet lenne Szoboszló, Kaba,
Nádudvar, esetleg Földes és Szovát.

— A programnak másik igen
fontos része, hogy hamarosan kap-
junk több új fejlesztő gépet. A kö-

zönség érdekében azt a propositiót
tettük, hogy csinálunk mindenki-
nek, aki kívánja, új villamos és
gázberendezéseket a házában. En-
nek árát öt év alatt kellene meg-
fizetni, tehát alig éreznék meg a
fogyasztók, ezzel szemben minde-
miút új és igen jó gáz és villamos
berendezések lennének, ami viszont
nagyon népszerűvé tenné a fo-
gyasztást. Kicserelelnék a sok hely-
lyütt már nagyon régi vezetékeket,
melyekkel most sok bajuk van fo-
gyasztóknak, új lámpaesteket sze-
relelnék fel, gázkonyhákat állí-
tának fel, egyszerűen komplett fel-
szereléseket adnánk át öt évi les-
zetés mellett.

— A telepen is nagyobb szabású
terveink vannak. Ugyis szükség-
günk van nagyobb gépesített fel-
állítására, miután a téli nagy ter-
helés idején most az a helyzet, hogy
tartálékunk egyáltalán nincsen. En-
nek az a nagy hátránya, hogy ha
valamelyik gépen baj történne a
téli nagy terhelés miatt, akkor a
város egy részét világítás nélkül
kell hagynunk, míg a javítás meg-
történik. — Hogy ezt megelőzzük,
szükségünk van egy ötezer lóerős
gőz-turbógenerátor felállítására
megfelelő kazánokkal és segédgé-
pekkel. Ezt feltétlenül meg kell va-
lósítanunk, még abban az esetben
is, ha nem kapnánk kölcsönt, de
akkor a saját erőnkől volnánk
kénytelenek a gépeket beszerelni,
tehát az áramárakat kellene meg-
felelően magasabban tartanunk,
hogy kihozhassuk a beruházás
összeát.

— Ugyancsak a telepen szüksé-
günk van egy nagyobb teljesítmé-
nyű kut furására, mert ma az a
helyzet, hogy a városi vízvezeték-
ből vesszük a génekhez szükséges
hűtővizet. Már pedig a csőhálózat-

ban beálló zavar esetén a villanytelepen is automatikusan beáll a zavar.

Nagyon fontos még a hálózatunk rekonstruálása is, mert a feszültségünk nagyon alacsony és át kell mennünk magasabb feszültségre, még pedig azért, hogy ne kelljen egymás mellé mindenüvé transzformátorokat szerelni, — ami részben költséges, részben gazdaságtalan, mert a transzformátorok üresen járátása veszteséget jelent.

A gázgyár kibővítése és újáépítése is nagyon szükséges, miután ez már ötven éves és teljesen elavult. Bár ez is lényeges része a programnak, erre csak később kerülne a sor. Nem tudjuk ugyanis, hogy a hortobágyi illetve a vér völgyi, továbbá a szoboszlói földgáz-forráskutaknak mi lesz az eredményük. Ha ezeken a helyeken nagyobb mennyiségű földgáz található, akkor a debreceni gázgyár átépítése nem válna aktuálissá. Abban az esetben Debrecen egészen új fejlődési lehetőségek előtt állna, a nagyobb földgázforrás beláthatatlan következményekkel járna. Megfelelő földgázforrás feltalálása esetén pedig felesleges beruházás volna a gázgyárépítés.

Mindenesetre elsősorban az a célunk, hogy a gázfogyasztást a békabeli nivåóra emeljük. Ma ugyanis a felére csökkent a gázhasználat és

éppen emiatt nem gazdaságos a mai gázgyár, amely egyébként jól bírja a fogyasztási igények kielégítését.

Programunk végrehajthatása esetén a ránk eső kölcsönből kettős nagy előny származna:

— Először is *olcsóbb lenne a terhelés és így a közönség sokkal kevesebbet fizetne a használatért.*

— Másodszor — és ez igen figyelemreméltó körülmény — a városra származna rendkívüli előny gazdasági szempontból. *Ez pedig az, hogy a kölcsön kamatai a város lakosságát adó formájában nem terhelné, de magát a kölcsön tőkét is aránylag rövid időn belül visszafizethetnénk, úgy hogy azt lehet mondani, a berendezések és az újonnan létesített objektumok ingyen a város tulajdonában maradnának. Röviden: az egész kölcsön terhét kamatosul, tőkésül a vállalkozási vállalat nemcsak viselné, de kifizetni is képes vona.*

A kölcsön összegétől és feltételeitől függ, hogy nagyszabásu terveinkből mit tudunk megvalósítani. A programunkat ugyanis teljes egészében meg lehet változtatni, de részletében is végrehajthatjuk. Ha kevés lesz a kölcsön, akkor csak egy részét valósítjuk meg s csak a legszükségesebbeket végezzük el.

Rövidesen kiutalják tisztviselőinket a fizetéskülönbözetet

A legkisebb fizetés 1 millió 600 ezer korona — A nyugdíjasok ü ye kedvező stádiumban

Budapest, július 14. A KANSZ információja szerint a tisztviselők új illetményeinek szabályozásáról szóló rendelet, melynek alapján a régi és magasabb fizetés közötti különbözet kiutalható lesz, még e héten meg fog jelenni. Valószínű, hogy ezt a különbözetet az augusztusi különbözettel együtt fogják megkapni a köztisztviselők. — A nyugdíjasok sorsa még nem jutott megoldásra. Egyelőre még nem remélhetik járandóságainak és illetményeiknek ilyen intézményes javítását. Ha az államháztartás helyzete megengedi, esetleg már az ősz folyamán kedvezően alakul a nyugdíjasok helyzete és lehetséges,

hogy ők is hozzájuthatnak a már sokszor ígért magasabb járandósághoz. Ez ügyben az utolsó terminus az év vége.

Az aktív tisztviselők számára az új, papirkoronában megállapított illetmény minimuma a II. fizetési osztályban 1.600.000—1.700.000—1.800.000, amíg a 4. fizetési osztályban 9.500.000—10.500.000 korona.

Kiszivárgott hírek szerint a lakbéréket is újból rendezi a kormány — egyelőre azonban csak az augusztusi negyedre, melyet összefüggésbe hoznak a házhátszorosítás várható teljes eltörlésével teljeseledésével.

Léderer védője kötél helyett golyó általi halált kért

A Léderer-családtól mindenki elfordul — Léderer azt mondja, rövid időn belül kiszabacul

Budapest, jul. 14. Mint ismeretes, Léderer Gusztáv esendőrőhadnagyot Kodelka meggyilkolásáért kötél általi halálra ítélték és ő az ítéletben megnyugodott. A katonai perrendtartás szerint védője nem folyamodhatott kegyelemért, mert Léderer nem fellebbezett.

Kugel János védőügyvéd most a kabinetirodához kérvényt adott be, amelyben azért folyamodott, hogy ha a kormányzó az ítélet végrehajtását nem akadályozásával, akkor legalább az ítélet végrehajtási módját változtassa meg és Léderer Gusztáv harctéri érdemeit méltányolva, golyó általi kivégzést rendeljen el.

A katonai büntető törvénykönyv a golyó általi kivégzést ugyanis kizárólag katonai szolgálat közben elkövetett avagy harctéri bünteslekményekre írja elő és így ez a büntetés — katonai felfogás szerint — sokkal kevésbé lealacsonyító, mint a kötél általi halál.

Amióta Léderer Gusztávot halálra ítélték a katonai bíróság, az el-

ítelt főhadnagy édesanyja és János nevű testvérőccse állandóan Budapesten tartózkodnak és a felmentett Léderer Sándornál laknak.

Léderer Sándor a hírlapíróknak keserűen panaszkodott, hogy az emberek mind elfordultak tőle.

Léderer Gusztávot hetenként meg látogatja a fogházban anyja a másik két fiával. — A legutolsó ilyen látogatás alkalmával a halálra ítélt Léderer állandóan azt hangoztatta, ő szentül meg van győződve arról, hogy a legrövidebb időn belül kiszabadul. A látogatás ideje alatt Léderer Gusztáv kegyelmi kéréséről és a kegyelemről egyáltalán nem tett említést.

Rankau Gyula NIVÓ kőcsön könyvtára könyv- és újságolvasó terem
Debrecen, Csapó-utca 11. (az udvarban).
Műveikben Debrecen legrégibb könyvtára Minden új és minden régi könyv-Előzetes havi 30000, zónsított 50000 K

A kisiparosok részt követelnek a Déri-muzeum építési munkálataiból

Gyűlést tartottak a kisiparosok

Tegnap este 6 órai kezdettel gyűlést tartottak az építészaknabeli iparosok az Ipartestület dísztermében.

Az elnöki megnyitó után dr. Radó Rezső kamarai főtitkár ismerteti röviden a nagyvállalkozók és a kisiparosok érdekeit.

— Az iparkamarának az az álláspontja, hogy a minimális építkezésekre való tekintettel nem lehet nagy vállalkozóknak kiadni a munkát.

— Debrecenben a közterheket a debreceni polgárságnak kell viselni. Tehát a hasznából is azoknak kell részesedni.

— A város nincs tekintettel kisiparosainak érdekeire — mondotta Radó, annak akarja adni a munkát, aki a legolcsóbban végzi, ha az mindjárt idegen is.

— Az olcsó vállalkozásokból baj lesz, mert — szerinte — az olcsó építkezés nem lehet jó.

— Az ipartestületnek határozott állást kell foglalni abban az irány-

ban, hogy az építkezésektől a város iparosságát nem lehet megfosztani.

Itt felolvassa a főtitkár Déri Frigyes sajtókezű levelét, melyet meg az elmúlt évben intézett az ipartestülethez s mely levélben ő is kívánatosnak tartja, hogy az építkezést — első sorban — a debreceni kisiparosság végezze.

Ugyancsak a kisiparosság érdekeit védi a kereskedelmi miniszternek egy rendelete, amely arról szól, hogy országos pályázat esetén is a város kisiparosainak ajánlatát kell elfogadni, feltéve, ha az a beadott ajánlatoknál 6 százaléknál nem magasabb.

Nagy Lajos, Bessenyei, Pollák, Bódog, Zelinger, Szabó Imre és még mások hozzászólása után az alelnök kimondja az értekezlet határozatát, mely szerint az építőiparosok hitel-pályázatot nem nyújtanak be, de az a kívánságuk, hogy a kisiparosok szakmanként részesedjenek a munkából.

Orvosi megfigyelés alatt tartják az álmosdi gyujtogatót

A debreceni kir. ügyészség indítványára és dr. Preineszberger Jenő vizsgálóbíró táblabíró rendeletére dr. Benedek László elme- és idegkórtani intézet igazgatója, dr. Horváth Arthur törvényszéki orvossal már napok óta figyeli a gyujtogatóssal vádolt Balogh Jenő álmosdi eséplőgéptulajdonos elmeállapotát. Az eddigi vizsgálat és megfigyelések is már sok olyt szolgáltatott,

melyek amellet tanuskodnak, hogy Balogh Jenő nem rendelkezik teljesen ép idegrendszerrel és elmebeli állapota is némely tekintetben fogya tékoságot mutat. Az is kiderült, az álmosdi gyujtogatóról, hogy 8 éves koráig beszélni sem tudott, amik természetesen az általa elkövetett bűnygy kivizsgálátának eredményére be folyással lesz,

Szemesemberöléssel vádolja az ügyész Kosztka Istvánt

eijérást befejezték — Ma a perbeszédekre került a sor

is 14. A büntetőnap Langer elíteltet a Kosztka-Boér tárgyalás megíróság folytatta a tárgyalást, amelynek soey Lajosné dr. Ruthó Ernőné, Brada György, Szerelő, Tomka Zoltán és Marcsa Jánosia

Ezután Minich, törvényszéki elnök, visszakértő tette meg j. mely szerint az alezredek agyroncsolás okozta. Elmeállapotáról megállapította a vizsgálat, miszerint a vádlott neurasztikus testalkatu egyén, akinek családjában többször fordult elő elmebetegség.

A háboru alatt idegsokkot kapott, aminek tünetei részben fennmaradtak. A lövések szemközti helyzetben történtek. Az egyik lövés elől, a másik füle mögött érte Valériánt. Szünet után Kunszt Arisztid magánfiszviselőt és Rosinger Istvánót hallgatta ki a bíróság, majd Szántay Juliára Kosztkaék szobaleányára került a sor.

Az emlékezetes telefonbeszélgetésről elmondja, hogy az 15—20 percig tartott. A beszélgetés után az alezredek idegesen kapta magára a felöltőjét és a zsebébe dobálta óráját és revolverét.

Az elnök kérdésére aztán elmondja, hogy az alezredek aztán is fentiárt Kosztkánénál, amikor már beüleletszavát adta Kosztkának arra, hogy feleségét nem fogja meglátogatni.

Utána Krausz Amália nevelőnö tanuvallomása következett.

— Valérián alezredek — mondta — olyankor is meglátogatta Kosztkánét, mikor az ura elutazott.

Boér Tibor gyárigazgató vallomásában elmondta, hogy Kosztkáné, Valérián alezredek jelenlétében közölte vele, hogy feleségül megy Valérián Zsigmondhoz.

Langer tanácselnök ekkor megkérdezte Kosztkát, hogy van-e megjegyzése a vallomásokra?

Kosztka egész halkán felelt: „Nem sem felel meg a valóságnak. László Gizella tanuvallomásában mondja, hogy Boérék örömlüknek megígérték, hogy válik, hogy megszállnak Kosztkától.

Az elnök ezután felhívta az ügyészséget, hogy fenntartja-e az eredeti vádindítványt?

— Szándékos emberölésért kérem a terhellet elíteltetni — felelt az ügyész.

Meg kell említeni, hogy az eredeti indítványtól eltérőleg az új ügyészségi indítvány erős felindulásban elkövetett szándékos emberölést hozott fel.

A tárgyalást holnap folytatják.

Felemelte a kormány a rokkantjárautókat

Budapest, július 15. A kormány rendeletet adott ki, amellyel a nem hivatásos állományból származó hadirokkantak, hadiözvegyek és árva-illetményeit augusztus 1-től főlempénjölési miniszternek ehhez fűzött végrehajtási utasítása a Budapesti Közlöny keddi számában jelenik meg.

Interju Debrecenben von Rasch mérnökkel, aki autón és lóháton, felesége, sofförje és egy filmoperatőr kíséretében teszi meg útját Pitestitől egész Stralsund-ig.

**„A svéd nemzet szomorúan látja azokat a dolgokat, melyek a magyarokkal történnek”
Ismerik történeimünket és tisztában vannak az utódállamokkal.**

Mikor a feladandó kérdéseinket rendezgettük, miket a svéd von Rasch urlovashoz kívántunk tenni, nem tudtunk szabadulni a gondolatától: mennyire más világ is az északi népek világa, mennyivel derűsebb, boldogabb ott az élet, hisz az észak emberein, földtábláin nem vágott végig a gépfegyveres, ágyus, mérges gázás halál, az ő levegőjüket nem fertőzte meg a háború vérgőze; könnyű a norvég népek Amundseneket ki-termelni és könnyű egy svéd mérnöknek elhatározni, hogy közel másfél-ezer kilométert lóháton fog megtenni csupán csak azért, hogy megismertelje egyik volt királyának lovasbravurját. Mi magyarok képtelenek lennünk ilyesmire, nem azért, mintha nem bírnánk erővel, hisz a világ egyik legjobb lovasnépe vagyunk, hanem melyik magyar embernek van ma bravurokra kedve és pénze?

Von Rasch mérnök ur ezúttal a Bika-szálló nagy előcsarnokában várt ránk térékepei és jegyzetei közé temetkezve, csak úgy áradt arcáról az északiak nyugodt közvetlensége, mikor üdvözlöttük, hellyel kínált és rögtön áttért a régi történelmi bravur, modern megisméltésének ismerettségére, melynek során kiderült, hogy ez a lovaglás nem pusztán-furcsán egy szenvedélyes urlovas passziójából történik, hanem annak egy igen érdekes és értékes tudományos háttere is van.

Propaganda filmet készítenek az utazásról.

Ugyanis von Rasch mérnök, aki a svédországi urlovas versenyek igen sok díjának nyertese, tudományos körök ösztökélésére teszi most meg ezt a hosszú és fáradsalmas utat nemcsak felesége — aki közben szintén lejött a szálló halljába s nem kevesebb kedvességet árukt el, mint férje — hanem egy filmoperatőr s egy sofför társaságában teszi meg, váltakozva hol autón, hol lóháton. A terv kivételének célja régi eredetű: egy svéd tudományos társaság propagandá célzattal hatalmas történelmi filmet készített legnagyobb királyáról, XII. Károlyról s ebbe belekivánta venni az emlékezetes stralsundi lovaglás utvonálának szépségeit is, mivel a filmet közadakozásból készítik, a tudományos társaság felkérte von Rasch mérnököt, mint a svéd urlovasok legjobbjainak egyikét, hogy vállalja ezt a kockázatos utat, kíséretül adva mellé egy operatőrt is. Mivel az utvonál egyes részlein egyenesen lehetetlen alkalmas lovakat beszerezni, ezeket az utakat az elszánt kis expedíció autón teszi, a lóháton megtett út hossza a mérnök bemondása szerint — körülbelül 1000 kilométer.

Mivel a mai oroszországi állapotok miatt lehetetlen volt az utat a tulajdonképeni régi kiindulópontból, az Odessza melletti Benderből megkezdeni, a kis társaság a romániai Pitestiből indult, illetve Berlin-Bécs-Budapest-Szeged és Turun-szerveinemen keresztül jöttek Svédországból autón egész a régi román határ közelében fekvő Pitestiig, mint a mostani ut kiinduló pontjái.

Rasch mérnök elragadtatással beszélt Budapestről és a Szeged melletti tanyákról, ahol — ugymond el volt ragadtatva a kitűnő lovakról s általában a tanyai életről. Mikor Románia felé mentek, Csonkamagyarországon mindenütt tiszták társaságában volt — nagyon elismerőleg nyilatkozott a nemzeti hadsereg tiszt-

karáról s a magyar hatóságoknak szinte a szeretetig menő előzékenységeről.

Ahol s amikor csak teheték, segítségére voltak az expedíciónak mindenben.

„Oyan tisztáta an népet, mint a román, még a legsötétebb Oroszországban sem láttam.”

Ráncokba borul von Rasch mérnök arca, mikor romániai kalandjairól kezd beszélni. Ugyanis annak idején, mikor Pitestibe utaztak autón, a mostani román határon közel egy fél napot kellett vesztegelniük, amiből eszalhatatlanul látták, hogy a Balkánon vannak, ezek az impressziók mindinkább erősödtek, minél beljebb mentek a régi román királyságba. Itt megjegyzi a mérnök: „Megirhatja egész bátran monsieur Redacteur, hogy én sokat utaztam a békebeli Oroszország legsötétebb periferiáin, de olyan piszokkal, mint Romániában, sehol sem találkoztam.”

— Ezt mi mérnök ur, jól tudjuk, de én nagy szolgálatot tenne vele nekünk, ha ezt Svédországban is elmondaná.

— Oh, legyen nyugodt kérem, nemcsak, hogy el fogom mondani, hanem meg is fogom írni.

Ezután a téréképre mutatott von Rasch ur és elmagyarázta, hogy a romániai Pitesti-től egész a romániai Curtea d'Arges-ig (kb. 250 km.) hegyi, ugynevezett mokánylovakon teték meg az utat, Curtea d'Argestől Nagyszebenig (kb. 200 km.) szintén lóháton lovagoltak, közben fénykép- és filmfelvételeket eszközöltek, — gyönyörű, pompás vidék — jegyezte meg a mérnök.

A szászok nagyon panaszkodnak, Kolozsvár magyar város.

A mérnök alig tudott betelni Nagy-szeben dícséretével s megemlítette, hogy azokban a szász falvakban, ahol keresztül ment, mindenütt nagy az elkeseredés a románokkal szemben.

Nagyszebenből — szintén lóháton — Kolozsvárig mentek. „Ez a város beillenék akármelyik ónémetországi nagy városnak, már az utcák kövei is arról beszélnek, hogy ez a város egy nagy hatalmas kulturális: a magyar történelmében mindenhol nagy szerepet játszott és Kolozsvár ma is magyar, legalább is mindenhol magyar szót hallottunk, ahol megfordultunk, majdnem ugyanez az érzésünk volt Nagyváradon is, ahová autón mentünk.

Örömtől kipirult arccal hallgattuk v. Rasch mérnök ur szavait s nem állhattuk meg, hogy meg ne kérdezzük: — Ismerik Önök, svédek, a magyar történelmet?

Erre a kérdésünkre a mérnök az-al felelt, hogy kihuzott aktafáskájából egy szép typographiai kiállítású

vaskos, svéd nyelven írott könyvet, melynek a címlapján a kettős magyar angyal által tartott magyar Szent-Korona alatt és felett a következő szöveg olvasható:

Ch. Pierre Bachmann:
Ungern

i Kultur och historio
P. A. Norstedt E

Söners

förlag 1924 Stockholm

Ez az 1924-ben kiadott könyv, amennyiben keretei megengedik, felölel mindent rólunk magyarokról s a képek, s a megérthető szöveg után ítéve, bizony szép sorjában felünteti, hogy melyik náció mennyit rabolt tőlünk.

Ezek után már feljogosítva éreztük magunkat, hogy kérdést intézzünk: milyen érzésekkel viseltetik irántunk a svéd nemzet?

— Ön tegnap és az előbb említette, monsieur Redacteur, hogy a debreceni egyetemi hallgatók emlékművet állítottak XII. Károlynak, mikor önök ezt megtették, bizonyára tudták, hogy miért teszik s így én csak azt ismételhetem, amit már régen kell, hogy tudjanak — s itt emelkedett válik a mérnök hangja —, a svéd nemzet őszinte barátja a magyar nemzetnek, — ez nem frázis — s szomoruan figyelte azokat a dolgokat, amik önökkel az utóbbi időkben történtek.

„Debrecen szintén egy régi szép város”

mondotta a mérnök s ma még meg fogjuk tekinteni a város belső területén kívül eső egyetemet.

Nem akartuk tovább tartóztatni a kedves és szimpatikus mérnököt, aki bucsuzól elmondotta, hogy holnap reggel távoznak Debrecenből, Budapest felé veszik útjokat, ahonnan még nem tudják, mikor fognak to-

Nagyszabású receptcsalás ügyében folyik a vizsgálat Debrecenben

Különös ügyben folyik vizsgálat a debreceni máv. üzletvezetőségénél. Az ügy előzményei hónapokkal ezelőtti időkre nyulnak vissza. Mint köztudomású, az üzletvezetőség területéről minden egyes orvosi rendelvényt — melyet megcsináltak az egyes máv. vasuti alkalmazottak — felküldik az elnöki igazgatóságához Budapestre, ahol az azokon feltüntetett összegeket számfel-tik újból. A legutóbbi ilyen számfel-jeítés alkalmával feltűnt a budapesti elnöki igazgatóságnál, hogy nagyon sok recept vadonatúj, azok még összehajtván sem voltak, hanem szinte „ropogósak”, simák s egy-kettő milliós tételeket is tartalmaz. — A rendelvények nagyon

gyanusakká lettek s emiatt elrendelték azoknak kihallgatását, akiknek nevére voltak a rendelvények kiállítva.

A lefolytatandó kihallgatások fogantatásával dr. Reitmayer felügyelő osztályfőnök helyettes bízott meg, aki az üv.-hez berendelte mindazokat, akiknek nevére rendelvények szóltak.

A kihallgatásokat nagyon diszkréten és nagy körültekintéssel végezték és főként arra szorították, — hogy az illetők mikor voltak betegek. — Legtöbb kihallgatott egyén azt vallotta, hogy akkor semmi szín alatt sem volt beteg, amely időről datálva van a rendelvény a nevére. Akadt olyan vasutas is, aki azt a választ adta, hogy komolyabb beteg soha életében nem volt.

A felmerült gyanu szerint hamis rendelvények kerültek saldirózás végett az elnöki igazgatósághoz.

A további vizsgálat most már arra fog szorítkozni, hogy azt derítsék fel, hogy ki és hogyan nyújtotta be a hamis rendelvényeket. — Azt még nem sikerült pontosan megtudni, hogy a máv. a hamis receptek kiállításával megkárosult-e. Ezt a vizsgálat további részén fogják tisztázni.

Az érdekes ügy fejleményei elé különösen szakkörökben tekintenek nagy érdeklődéssel.

Csokonai színházban

szerdán, csütörtökön és pénteken

világszenzácó!

Mrs. Scheba

a világhírű átváltozó művésznő, a londoni „Empire-színház” művésznője és

Dela Lipinskájája

a világhírű „Orosz Kékmadár” primadonnája

vendégszerepel teljes műsorral. —

Conferál: **Simal Ede**

a budapesti „Kis komédia” tagja.

Jegyek válthatók a színházi pénztárnál.

Olcsó helyárak! 6000—50.000 K-ig.

vább indulni, a történelmi ut pontjain a végéig, Stralsund felé, mely utról még nincs pontos tervük.

Nagyon komoly s nagyon melegszerűen bucsuztunk von Rasch mérnök urtól, aki a távol Svédországban könyvet fog írni kalandos és impressziókkal teli utjáról s meg vagyunk róla győződve, hogy mindazt meg fogja írni, amit nekünk elmondott Debrecenben, megcsinált ország végvárában. A mérnök így bucsuzott:

— A viszontlátásra Debrecenben. Adja Isten!

(E. G.)

NAPONTA FRISS TÖLTÉSÜ, JÉGBEHÜTÖTT

világos és barna

palackos sör

Csanak József K. R. T.

fűszer- és csemege kereskedésben
TELEFON 70. DEBRECZEN, PIAC-UTCA 51 SZAM

Séta Firenzében, a művészet ősházájában

z Uffizi képtár híres festményei — Régi terek és szobrok — A modern Firenze

(Firenzei levél.)

Alighogy kijöttünk a Santa Croce templomból, megrohantak az utcai árusok, firenzei albumokat, képeslap füzeteket, apró bronz szobrokat kínálgatva.

— Quatro lire, quatro lire! — kiabálják. Négy lirát kérnek, de rövid alku után bármint meg lehet kapni két liráért.

Végigautóztunk ezután a Piazza Michel Angeló-n, ahonnan az egész Firenzét be lehet látni. Szobornü áll a téren, Michel Angelo emlékeztére, amelyen a művész nevezetesebb firenzei szobrainak bronz reprodukciói láthatók. Elmerülve nézzük a szép látványt, a melyet innen Firenze nyújt. Az Arno folyó két partján épült s három hid köti össze e két városrészt. Moszíról is feltűnik e hidak közül a Ponte Vecchio; úgy látszik, mint ha egészen be volna építve kisebb házakkal. Mikor másnap átmentünk rajta, láttuk, hogy mindkét oldalán üzletek vannak; nem is hidnak képzeli az ember, hanem utcának. A hid közepén van három árkád: csak itt lehet a vizre látni.

Az üzletek feletti fedett folyosó köti össze Olaszország két legnevezetesebb képtárát: az Uffizi és Pitti gallériát. Az uffizi a 16-ik, a Pitti a 15-ik században épült. Száz évvel később ez utóbbit egyik örökös eladta toledói Eleonora hercegnőnek, aki és utódai mérhetlen műkincseket halmoztak itt össze. A Pitti palota 1859 óta királyi rezidencia. Mindkét gallériában gyönyörű szobrok vannak Donatello-tól, Giovanni-tól, Michel Angelótól, Canová-tól, Berninijétől és másoktól. A szobrokon kívül pompás festmények gyönyörködhetnek, melyek régi athéni, olasz, németalföldi és angol iskolák mestereitől valók. — Gyönyörűek Tiziántól: az Arobi-nói Vénusz (Uffiziben), Magdólna (Pitti palota), Medici Hippolit bimbórnok díszmagyarban (Pitti). Női alakjai közt látjuk leányának: Laviniának kévét (Uffizi). Szépek Tizián sötét tónusban festett férfiarcképei is. Az Uffiziban van Michel Angelo u. n. Manchesteri Madonnája. A Pitti-ben Mária születése Lippitől, A hangverseny Giorgionetól. Rafael Madonna képei. Rembrandt, Rubens, Kranc, a 17-ik századbeli angol Romey önarcképei és még ezer és ezer más gyönyörű festmény.

A modern festők arcképsorozatában büszkeséggel láttuk ott Ben-cur Gyula és Csók István képeit és önarcképeit. A Pitti palota mesés fényvel és pompával épített termek képezik a király lakosztályát, ha Firenzében tartózkodik. Gyermekekörünk mesevilága valósul meg előttünk, miközben végignézzük a fogadó és tróntermeket, a melyekben az ajtókeretek színes márványból s velencei csillárok ragyogó aranyból vannak. Megbe-esülhetetlen értékű kínai vázákat, antique secretaireket valódi ében-fából, gyönyörű ioni oszlopokkal s intarsziákkal, drágakövekből kirakott mozaik asztalokat, óriási gobelineket, melyek közül az egyik tizennegyedik Lajos francia király vadászát ábrázolja.

A gallériák megtekintése után a Santa Lorenzo templomhoz mentünk, amely ósrégi templom a 15-ik században legett, de a Mediciék újra felépítették. Érdekes a templom csupasz, vakolatlan homlokzata. Ennek története, hogy Michel Angelo, akit megbízták a templom homlokzatának elkészítésével, bár

megtervezte, de ellenségeinek ár-mánykodása miatt nem tudott eleget tenni a megbízásnak. A homlokzat mai napig úgy maradt, sőt még láthatók az állványtartó gerendák helyének régi nyílásai a falban. Felsőre szép itt a Cappella dei Principi (Medici kápolna), ahol a Lorenzo di Medici és Guillo-mo di Medici síremlék áll, Michel Angelo gyönyörű szobraival: Az éj és a nap: Hajnal és alkony: az előbbi két női, az utóbbit két férfialak ábrázolja.

Az olasz nép a régi dicsőségből él ma is s hogy ezt a régi nagyságot az olasz kalmár szellem megnyire aprópénzre váltja és kihasználja, abból látszik, hogy még a templomokban is képeket, lapokat, szobrokat, albumokat árulnak.

Szétnéztünk a modern Firenzében is. Az élet, mint minden olasz városban, késő éjszakáig rendkívül

élénk és forgalmas. Elegánsnál elegánsabb üzletek ragyognak az éjszakában, autók siklanak végig az utakon, dévajkodás, vigság kacaja csendül felénk a sötétből. Nem látni olyan fényes kávéházakat, mint Pesten, nincs elkerített terraszuk sem, hanem csak kihordanak asztalokat, székeket az utcára, vagy térre, minden kerítés, fadisz nélkül. Az emberek a szó szoros értelmében az utcán ülnek. Legismeretesebb alakjai az olasz utcának a hűsítő árusok. Érdekesek még a papírmásé cilinderes olasz bérkocsisok. Igen kedélyes emberek ezek a kocsisok. Éjjel-nappal olyanokat pattintanak ostoraiikkal, mintha ágyukat sütögetnének. A lovak fejét és nyakát befakariák fehér ken-dővel; ez úgy néz ki, mintha az összes lovak fejfájósan szaladgálnának.

Mindent jókedvvel végeznek az olaszok. Így szórják a pénzt, amíg van s így koldulnak, ha elfogyott. Mindent jókedvűen.

Dr. Karácsonyi Miklósné.
(Folyt. köv.)

A vasutasok tisztelgése Balás Károly kormányfőtanácsos előtt

Csak az a munka vezet a boldogsághoz, amelynek a szív világitja útját — mondta Balás üzletvezető

Megirtuk, hogy a kormányzó Balás Károly üzletvezetőt kormányfőtanácsossá nevezte ki. A ki-tüntetés alkalmával az üzletvezető vasutassága tegnap délelőtt küldöttségileg tisztelgett az új kormányfőtanácsos előtt.

Az üzletvezetés küldöttségét dr. Ruzitska István főnökhelyettes vezette és ő üdvözölte a kitüntetett üzletvezetőt. Beszédében hangsúlyozta, hogy a debreceni vasutas-ság rajongó szeretettel és törhetetlen hűséggel viseltetik személye iránt. Ezzel a rajongással óhajták szolgálni a jövőben is személyét és azt az ügyet, amelynek szolgálatában állnak. Ezután arra kérte az ünnepeltet, hogy ő is hagyja meg bizalmát a tisztikarnál, amely be-csülettel és szorgalommal akar tovább munkálkodni vele. Kérte a gondviselést, hogy új mellékletében jó egészségben sokáig dolgo-gan éljen.

Balás Károly beszéde.

Az emelkedett hangú beszédet lelkes éljenzés és taps követte, — majd annak lecsendesedése után az ünnepelt Balás Károly kormányfő-tanácsos mondott köszönetet.

— Szíve egész melegevel köszöni az öröm és szeretet sugalta szava-kat. Úgy érzi, hogy ennek az ün-nepelésnek a sulya abban a spontán megnyilatkozásban van, amely minden kötelességszerű kényszer-től függetlenül nyilvánul meg. Egész életében a munka és a tett embere volt. A munka eredményének öröme volt részére a legszebb jutalom. Amikor a kitüntetés éri, úgy érzi, hogy annak fénye nem őt illeti, —

hanem azt az intézményt, amely-nek szolgálatában áll; a magyar vasutat és annak a munkában szemé-lyéhez kapcsolódó pályatársait, akik a magas kitüntetéshez hozzá-segítettek őt.

— A munkából — mondotta — nem lehet kihagyni a szívet. Csak az a munka vezet melegezéshez, boldogsághoz, amelynek a szív világitja az útját. Ha a közös célra egyesült bajtársak kezét nem me-lengetné át az együttérző szív me-lege, akkor a dermedt kezek csak rabszolgá igát vonszolnának és a munka nem lenne egévű, mint egy szomorú járom, a rabszolgaságnak láncá.

— Együtt érző meleg szeretetet, a szívet kell közös munkába be-vinni, mert csak a szívvel össze-forrott kezek végezhetik el a ro-mokban heverő, imádott magyar haza ujjaépítését. A szív embere volt mindig és most szívet kér a kartársaitól; arra kéri őket, hogy a mostani nehéz napokban szeretettel támogassák egymást.

Amikor pár év előtt ide jött Deb-recenbe, mint az üzletvezetés vezetője, a tisztelő küldöttségnek azt mondotta:

A debreceni mozdonyok el-indulnak még a Kárpátok felé.

— „Én nem vagyok a debreceni üzletvezetés vezetője!” A debreceni üzletvezetés — hisszük azon-ban, nem nagy időre — a múlté. A debreceni üzletvezetés nem a sik-ság felé futó vicinális vonalak halmazából áll, hanem azokból a sinszalagokból, amelyek messze fel

kigyóznak hegyeken, völgyeken keresztül, a Kárpátok gránit lánc-aihoz. Törhetetlen hittel, meg nem alkuvó bizalommal és ernyedetlen munkával igyekezzünk visszazere-zni a debreceni üzletvezetéség te-rületét...

— Ezt mondom most is. Ehhez kérem az önök segítségét. Hiszi, hogy eljön az idő, amikor elindít-hatják a debreceni üzletvezetéség mozdonyait a Kárpátok felé.

Hatalmas tapssal és szünni nem akaró éljenzéssel fogadták a gyö-nyörű beszédet s utána elbucsztak az ünnepeltől, hogy helyet adja-nak a fűtőház küldöttségének. A második tisztelő küldöttséget Gal-ló József főnök vezette. Keresetlen üdvözlő szavaira Balás Károly kormány főtanácsos ismét gazdag tartalmu beszéddel válaszolt.

Az osztálymérnökség küldöttsé-gét Heuser Béla, a fűzesabonyi osztálymérnökség főnöke vezette.

Utólsónak a debreceni állomás személyzete tisztelgett. Homonnay Dezső állomásfőnök üdvözölte a ki-tüntetett üzletvezetőt, aki a forrad-mat követő sivar időkben ker-ült az üzletvezetéség élére. — A gondviselés állította őt ide — mon-dotta — akihez rajongó szeretettel ragaszkodunk.

Balás Károly üzletvezető mélyen meghatva köszönte meg az üdvöz-lést. Kiemelte azt a megbecsülhe-tetlen nemzeti munkát, amelyet a debreceni külszolgálatot teljesítő vasutasság végez. A személye iránt megnyilvánuló szeretetet hasonló szeretettel fogja viszonzni.

A küldöttség a választ viharos éljenzéssel fogadta és hosszan tün-tetett az ünnepelt üzletvezető mel-lett.

Színház

A színházi iroda jelentése:

Miss Sheba, a londoni Empire színház átváltozó művésznője és Dela Lipinskaja, az orosz Kékma-dár primadonnájának vendégá-ltókai ma szerdán, holnap esütörtökön és holnapután pénteken a Csokongai színházban. Szentáció szá-mba megy az egész világon e két mű-vész nő külön való fellépése is, de így együtt oly páratlanul élvezete-tes estét nyújtanak, amilyenben csak ritkán van része világvárosi közönségnek is. Miss Sheba, aki a híres Frizzo Fregolit is felülmúlta, legkiválóbb számaiból állította össze műsorát. A villampincér át-változó esetekben 5 perc alatt 10 különféle alakot mutat be. A mű-vész nő 1000 kosztümme dolgozik s a legszemkáprázatosabb s hihetetlen gyors átváltozásaival a legna-gyobb csodálatot vívja ki min-denütt. Dela Lipinskaja ének- és előadó művészetéről mindenütt a legnagyobb elragadtatással nyilat-kozott a sajtó és közönség egyaránt: óriási hatást vált ki a mű-vész nő gyönyörű, mélabus és ví-dám orosz népdalaival, melyek annyira közel vannak a magyar szívhöz.

Össze nem tévesztendő a Csokongai színházban ma szerdán, holnap esütörtökön és holnapután pénteken együttesen fellépő Miss Sheba, a világhírű átváltozó művésznő és Dela Lipinskaja, az eredeti orosz Kékmadár társulat primadonnájá-nak vendégjátéka, a jelenleg szin-tén vidéken szereplő orosz csabarett-nak hirdetett társaság produkciói-va. A két világhírű művésznő kör-utját az Alfa híres hangverseny-és filmvállalat rendezi és ez maga is garancia arra nézve, hogy a közönségnek elsőrendű művelzet-tesz nyújtva.

Este 8 órakor kezdődnek szer-dán, esütörtökön és pénteken az előadások a Csokongai színházban.

Aszódi és Róth
divatruhára
ajánlja dusan felszereltraktárát, ugymint:
Szövetek | Grenadinok | Sejmek
Ebangék | Vanis vák | Z sírek
Balszók | Karstyik | Vá: nak
és mindenféle rövidaru cikket.
Ény utáni olesó eszdüvött árak. A Községi Tiszv. Orsz. Szöv. sz. rzdéses szá utói. — Tisztviselőknck küión 50% engedmeny.

A mozgószínházak műsora:
Vígyszínház: Lya Mara legesodálatosabb alakítása „Sybill a kalandornő” dráma 5 felvonásban. Kísérő: Mindennek a nő az oka és Jón a kísértet, burleszkek.

Uránia: Budapestet megelőzve! „Paprikajancsi kisasszony” érzelmes vígjáték 5 felvonásban. „Add vissza a babaruhámat”, színjáték 5 felvonásban.

METEORBAN csütörtökön **A vízzel rejtelly** és a **Valcerkirály** 2 sláger egyszerre! Előadások 7 óráig.

Hírek

Meteorológiai intézet jelentése: Hazánkban az idő szárazabbra fordult. Eső az ország keleti felében gyakoribb és bővebb volt mint a nyugatban és 20 mm-el felül is mérték. Nagy Kecskeméten 29 mm-t. A hőmérséklet az Alföldön emelkedett.

Időprognózis: Változékony, felhős, melegebb idő várható, elvéve zivatarral.

Hányt ref. lelkész.

Papp Gusztáv hajdusámsóni ref. lelkész tegnap hosszabb betegsége után elhunyt. Husz évig lelkipásztor volt Hajdusámsónban, hol nagy ismertséget szerzett. Régebben szívbetegséget kapott, melyből nem tudott felgyógyulni és a halál 61 éves korában elragadta. Temetése holnap, csütörtökön délután lesz Hajdusámsónban.

Uj vitéz a Semsey szakaszánál. Vitéz Virág Istvánt, aki eddig a békéscsaba vitézi szék állományába tartozott, a balmazújvárosi Semsey szakaszban vették állományba. Vitéz Virág István a békéscsaba vitézek fekete zsinóros díszruhájában tegnap jelentkezett a hajdusámsóni vitézi széknel, ahonnan ismét visszautazott Békéscsaba. Vitéz Virág legközelebb költözik át Balmazújvárosra addigi lakhelyéről.

Katonazene a Nagyerdőn. — Kedvező idő esetén, csütörtökön délután, negyed 6 órai kezdettel, a honvéd zenekar, Nóth főkarmester vezénylete mellett térzenét ad. A zenédélután műsora a következő: 1. Magyar népdal induló, Nóth A. 2. Fáklyatánc, Meyerbeer. 3. Trobadour opera, ábránd, Verdi G. 4. Herma keringő, Nóth A. 5. Rákóczi induló hangverseny átirata, Berlo L. 6. Ferjentsik induló, Nóth A.

Tanuljunk magyar zenét. — Többször felhívtuk olvasóink figyelmét a jelenleg Debrecenben tartózkodó Dezső Gábor budapesti magyarzene oktató csodálatos módszerére, aki bárkit megtanít három hónap alatt zongorázni. Tekintve azonban, hogy itt tartózkodását meg kell, hogy rövidítse, most már csak haladók alapos kiképzését vállalja és pedig csak magyar zenében. Magyar népdalok, csárdások szerkesztését, harmónizálását, bravuros művészi előadását tanítja a mester igazán mesterien tökéletes módszerével. Haladók 1-2 hónap alatt a lehető legtökéletesebb kiképzésben részesülnek. — Az óriási érdeklődésnek engedve, a mester még néhány tanítvány kiképzését vállalja. Érdeklődőknek szívesen nyújt felvilágosítást a Bosznay utcájában Suchán Rezső ur.

A „Debrecen” telefon száma 789.

Az amerikai presbyteriánus egyház kiküldöttei Debrecenben

Dr. Beach és Herron tanár debreceni látogatása

Dr. Beach Sylvester princetoni egyetemi tanár és dr. Herron Károly omahai theologiai tanár, az amerikai presbyteriánus egyház kiküldöttei tegnap délelőtt Debrecenbe érkeztek dr. Baltazár Dezső püspök helyett dr. Révész Imre püspök helyettes főjegyző fogadta őket.

Az amerikai kiküldöttek kedden este 6 órakor az egyház tanácstermében szövegezték a debreceni ref. egyház reprezentánsaihoz. A lelkésztestület tagjain kívül ott láttuk gróf Degenfeld József főgondnokot is.

Uray Sándor moderátor üdvözölte a vendégeket, rámutatván azokra a nagy megpróbáltatásokra, amelyekben vagyunk, kérte támogatásukat.

Előbb Beach tanár felelt. Elmondotta, hogy immár negyedjére látogatja Magyarországot és Debrecen. Erdélyt bejárta és a bizottság, melynek ő is tagja, minden tekintetben igyekezett megfelelni a küldetésének. *Részt vettek olyan tanácskozáson is, amelyen valamennyi román miniszter részt vett és ezek megígérték, hogy a sérelmeket orvosolni fogják. Most ismét Romániába mennek, hogy meggyőződjenek az ígéretük beváltásáról. Jártak Jugoszláviába, ott nagy-szerű lelki megmozdulást tapasztaltak és kivítették azt, hogy legalább Kolozsvárról mehessenek át magyar theologusok. Csehszlovákiá-*

ban kivítették azt, hogy tiz theologus Magyarországon tanulhat. Romániai tapasztalataikról könyvet írtak. Ebből a kollégiumnak és az egyetemi könyvtárnak küldenek egy példányt.

Herron tanár szintén szólott a gyülekezethez. Nagy érdeklődéssel van a magyar reformáció iránt és rajta lesz, hogy Amerikában a magyarok iránti szimpátiákat ébreszse fel.

Majd a vendégek kérdést tettek fel, hogy mire van leginkább szüksége az egyháznak.

Révész Imre felelt. Ezidőszereint belmisszió céljaira lenne szükség támogatásra, hogy az egyházkerületben belmissziói utazó lelkészséget állíthassanak fel.

A vendégek kifejtették, hogy a miben csak tehetik rendelkezésre állanak.

Csikész egyetemi tanár arra kérte a vendégeket, legyenek segítségére tekintetben, hogy theologusok kimehessenek külföldre. Elmondotta aztán, hogy 12 év óta magyar ember nem áldozhat könyvre. Theologiai tanárok szívesen mennének ki Amerikába s ott előadásokat tartanának.

Este Tankó Béla egyetemi tanár, ki a vendégek tolmácsolója volt és Révész főjegyző a Bikában szükkörü vácsorán voltak a vendégekkel, akik reggel Sárospatakra utaztak.

Eszméletét vesztette egy tanu megesketés közben

Mikor ezeket a szavakat kimondta az egyik tanu: **Esküszöm a mindenható Istenre, — elvágódott a tárgyalóteremben — Gazdag ember lopások miatt a vádlottak padján**

Szilágyi Gyula 60 év körüli szoboszlói lakatosmester tegnap ismét a vádlottak padján ült. A szerencsétlen embert, — ki inkább a kórházba, mint a törvényszék elé való — megint lopások miatt vonták felelősségre. 1924 augusztus 22-én Raduly Páltól és 1925 áprilisában Szuhaneck Jánosnéval lopott el csekély értékű holmikat.

A tegnapi tárgyaláson kihallgatott Raduly azt vallotta, hogy Szilágyi a lopott holmikat másnap adta el a debreceni őskésznek. Szilágyi el ismerte, hogy tudja, ez az ember, ha egy-két pohár pálinkát megiszik akkor lopnia kell, ha akar, ha nem. Ha tudta volna, hogy ő a tettes, fel sem jelenté, mert a vádlott gazdag édesanyja mindent kárt megtérít, mit a fia okoz.

A másik károsultat, Szuhaneckné is kihallgatták, akitől kabátot lopott el. Az asszony a szibogón talált rá Szilágyira, aki azt mondta neki, ne jelentse fel a 200 ezer korona értékű kabát ellopása miatt, ad neki kárpót lásul egy millió koronát. Szuhaneckné azonban rendőrt hívott és Szilágyit akkor letartóztatták. Azóta fogságban is van.

Szuhaneckné megesketett a vallomására, illetve csak akarták, mert mikor az elnök diktálta neki az eskü

formát és a tanu ideért:

— *Esküszöm a mindenható Istenre... s mint egy darab fa, eszméletlenül elvágódott a tárgyalóteremben.*

Az elnök részvétellel jegyezte meg:

— Nagyon sajnálom, nem tudtam, hogy beteges.

Az ügyész is elállott a tanu megesketésétől, de az néhány pere múlva visszatért s most már ő érsködött, hogy csak folytassák, jobban van már.

A törvényszék Szilágyit bűnösnek mondta ki a két rendbeli lopás büntetésben s tekintettel arra, hogy már sokszor volt lopás miatt büntetve, nyolc hónapi börtönrre ítélték. Enyhítő körülményül tudaták be, hogy ha iszik, csak korlátoltan beszámítható.

— **Östermelési bizonyítványt jun. 25-ig lehet kiváltani.** — Megirtuk, hogy a pénzügyminiszter új mintájú östermelői bizonyítvány kiállítását rendelte el. A debreceni forgalmi adóhivatal a pénzügyminiszter rendelete után felhívást boesáttott ki az érdekeltekhez. A felhívásra azonban még mind máig sokan nem váltották ki az új östermelési bizonyítványt. Epen ezért a forgalmi adóhivatal figyelmezteti

az östermelőket, hogy az új bizonyítványt e hó 25-ig okvetlenül szerezzék be, mert különben a piacra vitt áruk után a rendes forgalmi adót tartoznak megfizetni.

— **Születések.** Az állami anyakönyvi hivatalban a következő születéseket jelentették be: Nagy Imre kocsis, leány, Eszter. Mező Endre szászados, leány Piroška, Edit, Julianna. Katona János napszamos, fiu, Sándor. Ötveti Zsófia háztartás, fiu, Béla. Fantor István gazdasági kertész, fiu, László. Fiedler Ferenc géplakatossegéd, fiu, Ferenc. Kovács István erdőtelepítő, fiu, János József. Eles Julianna háztartás, leány, Julianna. Harangi Mihály napszamos, leány, Rózsa. Keresztesi Mihály fűszerkereskedő, leány, Lenke, Irén.

— **Halálozások.** Az állami anyakönyvi hivatalban a következő halálozásokat jelentették be: Hunyadi Jánosné Balogh Piroška ref. 22 éves, Vértes, Izrael Mórné Illés Heléna 40 éves, Széchenyi-utca 25. Mozga Lajosné, Józsi Gizella ref. 22 éves, Eötvös-utca 114. Toka Jolán ref. 1 hónapos, Pesti-utca 4. Kokas István 66 éves, Kigyó-utca 27. Kovács Lajos ref. 24 éves, Nyulási barak. Gerdő József ref. 47 éves, Vilmoskert 1.

— **Aki állítólag Debrecenbe jött meghalni, de nem találják.** Folyó hó 14-én, kedden, a kora reggeli órákban távirati megkeresés érkezett a debreceni kapitányságra a kecskeméti rendőrségtől. A távirati megkeresés szerint Nagy István kecskeméti kovács mester öngyilkosságát bejelenti s azt írja, hogy Debrecenbe megy meghalni. A távirat értelmében a rendőrség tüvé tette a várost Nagy István után, de mindeztideig nem sikerült nyomára akadni. Lehet, hogy Nagy István nem is indult el Debrecenbe.

— **Megbokrosodott lovak és a rendőrszem.** Az elmúlt napok egyikén egy kocsis robogott a Péterfia utca felől a Kálvin tér irányába. A kocsis elé fogott három ló azonban a villamos csilingelésétől megbokrosodott és a szekeret elragadták. Ezt meglátván vitéz Tóth János rendőr, kardot rántott s azaz akarta a lovakat rendre szorítani. A lovak azonban elugrottak előle, mire most már a rendőr csak úgy kard nélkül ugrott a kocsis elé fogott nyerges ló elé s egy bátor mozdulattal elkapta a kötőféket s egyszerűben megfékezte a megvadult lovakat, melyek, ki tudja, milyen karambolt okoztak volna a forgalmas Kálvin téren.

— **Elütötte az autó.** Tegnap délután könnyen végzetessé válható szerencsétlenség történt a Bikaszállói térségen. — Délután 3 óra felé járt az idő, amikor Huber Mária, Ferenc József-uti lakos a Bikaszállói téren át átkart haladni. Eppen arra robogott egy autó, mely elé került Huber Mária. Azonban ekkor már az elgázolás elkerülhetetlen volt s a sárlányó feldöntötte. Jelentétkelen sürlődásokat szenvedett.

— **Elhalasztott lögyakorlat.** A debreceni katonaság a sárkúti tanya környékén, 7-8 napi időtartammal, éles lövészetet akar rendezni. A mezőgazdasági munkások azonban az esős idő miatt még javában folynak július közepén s ez arra készítette Zöld József városi tanácsnokot, hogy a lögyakorlat elhalasztásáért intervenáljon. Ez meg is történt; a katonaság augusztus 10-re halasztotta a lögyakorlatot.

Kérje mindenki a „Debrecen”-t.

szénsavval telített

EVA vizet igyunk

üdít — frissít

Megrendelhető.

Márkus Jenő Hatvan-u. 22. Telefon 14.

A Debreceni Iparos Dalegyelet hangversenye

Mint már több ízben jelentettük, a soproni országos dalversenyen (aug. 14-18.) résztvevő „Debreceni Iparos Dalegyelet” e hó 18-án, szombaton este a Zenede dísztermében nagyszabású hangverseny keretében fogja előadni a dalverseny kötelező és szabadon választott versenyszámait.

A hangverseny műsora a következő: 1. Erkel: Himnusz. 2. Thern: Dalünnepe. 3. Lavotta-Hoppe: „A reményhez” (a soproni dalverseny díszkari darabja). 4. Pogatschnigg: Dal a dalról (a soproni dalverseny szabadon vál. darabja). 5. Lányi: Esti dal (a verseny kötött darabja). 6. Brahms: Bölcső-dal. — Bodnár: Kék nefelejcs... Hét csillagból... 7. Demény: Szerenád.

A hangverseny pontosan 8 óra-
kor kezdődik. — Műsor ára, mely
belépésre jogosít, 10.000 korona.

A kormány retorziót tervez a csehek ellen, ha védvámot szabnak a magyar buzára

Budapest, július 14. Mayer János földmívelésügyi miniszter nyilatkozata szerint Ausztriával és Csehor-szággal most folynak a tárgyalások a magyar buzeafelcses exportjáról. Abban az esetben, ha a csehek az eddig vámmentesen szállított magyar buzára vámot vetnének ki, mi válasz képen a tőlük exportált és eddig vámmentesen beengedett cikkekre fogunk vámot kiveetni. Románia ebből a szempontból nem jön tekintetbe, mert neki saját buzája van. Ausztria vaj még tárgyaluk a buza és más cikke exportjáról. Az idevágó tárgyalások legkésőbb augusztus közepéig befejeződnek.

Az ÉME bojkottot hirdet az Újság ellen

Budapest, július 14. Az ÉME igazgatósága a ma tartott értekezleten az emigráció kérdése után az Az Újság újból való megjelenésével foglalkozott. Az értekezlet megállapította, hogy a lap szellemében semmiféle változás sem állt be. Végül az Az Újság ellen bojkottra hívja fel a nemzeti közvéleményt.

Amerika támogatja a ruténoknak az Erdős Kárpátok autonómiájáért megindult mozgalmát

London, jul. 14. Newyorkban az Erdős Kárpátok autonómiája érdekében nagy tüntetés volt. A Newyork Times szerint ennek a tiltakozás ünnepélynek a lelkesedése az amerikai forradalomra emlékeztet. Valamennyi szónok azzal vádolta a cseh kormányt, hogy nem tett elég a békeszerződésben vállalt kötelezettségének, hogy az Erdős Kárpátoknak autonómiát adjon. — Az Amerikában élő rutének képviselőinek beszéde után a Newyork VIII-ik kerületének nevében Louis J. W. Wronker Alderman beszélt és biztosította a Kárpátaljai rutének arról, hogy nemzeti szabadságukért folytatott küzdelmükben számíthatnak az amerikai közvélemény támogatására. A küzdelemben ugyanazokat az eredményeket fogják kivívni, amelyeket annak idején az irók elérték. A határozatot közölték Anglia, Franciaország Olaszország, Japán, Németország s még más államok kormányzaival. A Kárpátaljai ruténok honvédelmi tanácsának elnöke pedig utasították, hogy valamennyi nagyobb amerikai városban hívjon egybe a közönséget.

Óriási vihar és záporosó a környéken

A Bánkon a termés térdig érő víz alá került

Hétfőn délután 5 óra felé hatalmas és félelmetes felhők tornyosultak a város délkeleti horizontján. Kevéssel ezután villámlástól és mennydörgésektől kísérve, nagy cseppekben zápor esett. Az eső csak rövid ideig tartott, de annál nagyobb eső, lehet mondani felhőszakadás tombolt jéggel vegyesen a Bánkon. Itt legnagyobb volt a felhőszakadás a Haláp és Bánk közötti szakaszon, ahol a vihar fákat csavart ki s a zápor olyan nagy volt, hogy a keresztekbe rakott termés hamarosan térdig érő vízben uszott. Az itéletidő valósággal

tönkre tette ea banki szegényebb soru, ugynevezett „vákancsos” lakosság egész évi termését.

Hatalmas vihar volt Hosszupályiban, Derecskén, Sárádon s az eső jéggel vegyesen esett a hajdubagosi szőlőskertekben, ahol hatalmas károkat okozott.

Igen nagy esőket jelentenek Szovát, Földes és Szoboszló határábái is. A nag yeső ugyan a kapás növényeket dussá tette, de viszont a keresztekbe rakott kalászosok között rettenetes károkat okozott.

Hogy lehet tatarozási

és építkezési hitelt igényelni

A debreceni háztulajdonosok figyelmébe! — Az Ipartestület felhívása

Az építkezés előmozdítását célzó intézkedésekről szóló 1925. évi 18. tc. sok háztulajdonos előtt ismeretlen, vagy ha ismerik is, nem tudják eléggé méltányolni azokat a kedvezményeket, amelyeket a törvény nyújt mindazoknak, akik saját házukban építkezni vagy javítani akarnak.

A kedvezmény kiterjed a szabad rendelkezési jog biztosítására, azaz a törvény életbelépte után épített épületekre és épületrészekre, adómentesség és adókedvezményre. — Az átalakítási és tatarozási hitelen való részesülés határideje ez év november 1-ig meghosszabbított s aki igénybe kívánja venni a hitelt, jól teszi, ha mielőbb jelentkezik.

Tájékoztató közöljük, hogy a hitelt 3 példányban kiállított hitel-igénylési lapon kell kérelmezni. A lapokat a hitelakcióban résztvevő helybeli pénzügyintézetnél lehet megszerezni s megfelelő kitöltése után az államépítészeti hivatalnál kell benyújtani, mely azután műszaki szemle után megállapítja, hogy a

tatarozási munkák a kért hitellel szemben arányban állók-e és hogy az ingatlan elegendő fedezetül szolgál-e?

A tatarozási hitel 2 év alatt negyedévi egyenlő részletekben törlesztendő, a megállapított 14 százalékos kamatozás mellett.

Nem tudjuk eléggé hangsúlyozni, hogy mily előnyt jelent a kedvezmény azokra a háztulajdonosokra, akik építkezni, vagy tataroztatni akarnak s hogy a könnyű teherrel mely kedvező állapotot teremthetnek a akáshány s a javításra szoruló épületek rendbentartása tekintetében.

Felhívja tehát az ipartestület városunk háztulajdonosait, hogy a mennyiben az említett hiteltől részesedni kívánna, ebbeli elhatározásukat mielőbb érvényesítsék, mely által ugy önmaguknak, mint a dolgozó társadalomnak munkához juttatása érdekében nagy szolgálatot tesznek.

Esetleges felvilágosítással szívesen szolgál az Ipartestület.

Egy fantasztikus költő a vámpirok és a zöldszemű macskák elől a halálba menekült

Sopron, jul. 14. Tiefbrunner Julia budapesti óvónő tegnap reggel a Sopron mellett Bánfalvára utazott, hogy ott meglátogassa édesanyját, özv. Tiefbrunner Rezsónét, aki a romantikus környéki karmelita zárda mellett, egy kis vadszőlővel befuttatott magányos háza-csákában lakott. Az óvónő zárva találta édesanyja lakásának ajtaját. Nem gyanitott semmi rosszat, azt hitte, édesanyja valahová kísértált s ezért a zárt ajtó nyílásán egy kis cédulát csuszított be, amelyen tudatta, hogy megérkezett Budapest-ről és majd később visszajön. Később, délben, még mindig zárva volt az ajtó, a cédula is ott volt érintetlenül s ekkor az óvónő elment a jegyzőért, hogy a hatóság nyissa föl a lakást.

A lakásban sötét volt s amikor az ablaktáblákat fölnyitották, az ágy mellett, nagy kampós szögön, amelyen az előtt a tükör függött, ott

találták felakasztva özv. Tiefbrunner Rezsóné elképzelt holttestét. — Nyomban hívták a csendőröket és a tisztí orvost, aki megállapította, hogy öngyilkosság történt, még pedig már napokkal azelőtt. — A holttesten semmiféle külérőszak nyomait nem találták és így a hatóság a boncolást sem tartotta szükségesnek. Átkutatták a lakást, de az öngyilkosságra vonatkozóan semmiféle levelet nem találtak, — azonban legnagyobb megdöbbenésükre a nyitott ágy fehér lepedőjén kékítővel irt két német versort találtak, amelynek magyar szövege a következő:

„Gonosz vámpír,
miért üldözel engem?”

Ennek a versornak tragikus magyarázata van. Özv. Tiefbrunner Rezsóné jómódu és intelligens asszony volt és regényes magányában fantasztikus versek írásával foglalkozott. A szomszéd házak la-

kói, ha néha meglátogatták, akkor rendszerint versírás közben találtak és a hölgy gyakran fel is olvasta verseit, amelyekben többnyire vámpirok és zöldszemű fekete macskák szerepeltek.

Az ismerősök sajnálkozva hallgatták ezeket az érthetelen verseket, legyintettek a háta mögött s lemondóan jegyezték meg:

— Überschnappt.

Ez a lefordíthatatlan német szó körülbelül annyit jelent, hogy az illetőnek több van egy kerékkel. — Akik azonban ismerték, már hozzá szoktak bogaraihoz és viselkedésben nem találtak semmi aggasztót. Az orvos véleménye szerint a szerencsétlen hölgy pillanatnyi elme-zavarban követhette el végzetes tettet.

Az Egyesült Államok Kína ellen

Washington, július 14. Kellogg államtitkár a kínai kormányhoz jegyzéket intézett, amelyben értésére adja Pekingnek, hogy Kína elveszti az Egyesült Államok barátságát, ha nem tartja tiszteletben az idegenekre vonatkozó törvényt.

A jegyzék Kínában nyugtalanságot okozott.

Tisza északkerület uszóbajnoksága

A DUE vasárnap délután a nagy-erdei városi uszodában rendezte meg a TÉK uszó-, műugró- és vízipólóbajnokságát és e versenyen döntik el, hogy a dr. Magoss György vándordíjat mely egyesület fogja ez évben védeni. Ezen klasszikus vándordíj ezen versenyen van kitűzve, a bajnoki pontverseny győztes egyesülete részére. Előreláthatóan a DEAC és DUE között fog eldőlni, hogy ki lesz a vándordíj védője, mindenesetre elkeseredett küzdelmet kell vívniok a győztes pontokért.

Örömmel gondolunk erre a versenyre, mert itt fog megkezdődni a nálunk még „kis korát” élő uszósport fejlődése és ezen a napon fognak be mutatkozni a nyíregyházi és tokaji uszók, kiknek képességeit nem ismerjük, tehát meglepetésre is lehet számítani.

Szép versenyeket ígérnek a hölgyversenyek, ahol Szöllőssy Rózi, a tavalyi bajnok, Weichinger Pözske és ost Erzsi ellen a legjobb formáját kell, hogy kiussza, ha győzni akar.

A verseny érdekessége a vízipólóbajnokság lesz a DEAC és DUE csapatai között és melynek kimenetelét nem lehet megjósolni.

Ajánlatos jegyekről előre gondoskodni a Méliuszban.

— A vasárnapi munkaszünet újabb szabályozása. A kereskedelmi minisztérium most kiadta meg az érdekelteknek a vasárnapi munkaszünet újabb szabályozását célzó rendelkezéseket, mely előírja, hogy az alkalmazottakat vasárnap is foglalkoztató munkaadók magas bírságot terhe mellett kötelesek ez alkalmazottaiknak külön legalább ugyanannyi szabadidőt adni a rendes munkaidőből, mint amennyi időn át öke vasárnapon foglalkoztatják. Az érdekeltségek a tervezetbe és annak részleteire vonatkozó észrevételeiket a hó folyamán tehetik meg és terjesztetik fel a minisztériumhoz, úgy hogy a rendelet megjelenésére a jövő hó folyamán számíthatunk.

Elsőrendű kelenye-üzlet !! Kardos László
cégnél
Debrecen, Kossuth-u. 9.
Alapítási év 1831.
Fehérneműek, asztalneműek, ágyneműek, naplankok, matracok, takarók, kendők, mindennemű vásznak, zsebkendők, harisnyák
Kiváló anyagok! Szakszerű kiszolgálás!
Határozott árak!

Makulatura
papír
kapható
lapunk nyomdájában
volt Bika mozgószínház helyiségében, József kir. herc.-u. 1

A nagyerdő gyakorlótér áthelyezésének ügye.

Hosszu idő óta folynak tanácskozási tárgyalások a város és a katonaság között a nagyerdői gyakorlótér áthelyezéséről. Ezek során ugyanis városi és katonai szakértőkből álló küldöttség helyszíni szemlét tartott a Nagyerdőn és úgy határozott, hogy a gyakorlótér az Apafájára lenne legokosabb kihelyezni, ahol a szükséges erdőirtásnál csak fiatal fák esnének áldozatul a gyakorlótér kihelyezésének.

A honvédelmi miniszter a tárgyalások folyamán úgy rendelkezett, hogy a gyakorlótér áthelyezésének költségeit részben a város, részben a kincstár viselje. Arról azonban, hogy a költségekből milyen százalék szerint részesedik a város, eddig még nincs döntés. A további tárgyalások során ennek a kérdésnek is el kell dölnie.

Rendőri hírek. Széplaki Margit cipőféső részétől egy far kaskutya megrarapta. A kutyát megvizsgálják, a tulajdonos ellen pedig eljárást indítottak. A rendőrség Mezei József üzemi MAV altsz. feljelentésére eljárás indult 3 tizenkét éves fiúcska ellen, akik a kertészek gyümölcsöseit lopkodták.

Kozma József asztalos mester Virág utca 23. szám alatti műhelyéből a falra felakasztott zseboráját ismeretlen tettes ellopta. A károsult feljelentésére nyomozzák a tolvajokat.

Futball helyett a földbe rugott. Tóth János 22 éves magántisztviselő tegnap délután a Pavillon laktanya mögött futballozott. Játék közben véletlenül a labda helyett a földbe rugott, olyan erővel, hogy térdkalácsa teljesen kifordult a helyéből. A mentők a klinikára szállították, ahol megoperálják. Csak így lehet a súlyos ficamodást helyrehozni.

Uszodai hír. A vilamos kalauzoknál váltott Margit-fürdő jegyek az uszodába is érvényesek.

Mit hirdet ma az ingóságközvetítő? (Hatvan-u. ref. püspöki palota, az udvarban. Telefon 11-99.) Mindennemű művészi és ipari termékek, bútorok vétele és eladása. Páratlan alkalmi vétel: egy üzemen levő 13. HP. benzínmotor csepőgarnitúrával, esetleg a felváltott csépléssel együtt azonnal átvehető. Ára két részletben is fizethető. Továbbá aht darab valódi mahagónifából készült ebédlőszekrény, gyönyörű antik asztal, órák, vitrinek, porcellánok, villanyluszterek, vízszemélyes ebédlőkészlet, művészi festmények, kitűnő sodronyágybetétek és mindenféle ingóságok. — Heti vagy havi részletfizetésre is adunk: férfiruhákat, vásznakot, függönyöket, futószőnyegeket, székeket, asztalokat, egész és félhálókat, magányos ágyakat, összesuknátó vaságyakat, asztal- és tornyos spórokat, varrógépeket, egy lóra való löszerszámot, inga-fali-éberesztő órákat, gyermekkoscsikat, gyermekágyakat és mindenféle ingóságokat. A világhírű amerikai Underwood írógépek Debrecenben kizárólag az Ingóságközvetítőnél rendelhetők meg részletfizetésre is. Egy raktárhelyiség a Hatvan-utca elején kiadó.

Mutassa meg rossz fogát Váry János fogműtermében: Darabos utca 18. (Kollégium mellett.)

NYILT-TER.*

Bőrfregoli Tegdes szabónál heti és havi részletfizetés mellett. Párfia-utca 42.

Kávéházban, vendéglőben, fodrásznál követelje mindent Debrecen!

SPORT

A DEAC. nagy atlétikai versenye

a szokott szenzációsnak ígérkezik. Mint mindegyik szinamatőr egyesület, úgy a DEAC is kénytelen volt már évek óta az eredményességet inkább más versenyágakban keresni, mint az egyenes utakat kedvelőknek annyira göröngyös footballsport utjain. Debrecenben az atlétika nagyon mostoha gyermek. A közönség érdeklődését nehez felkelteni iránta, annál értékesebb a DEAC igyekezete, hogy évről-évre a biztos anyagi kudarc dacára is nívós versenyeket rendezve, törekszik az annyira háládatlan közönség érdeklődését felkelteni. A f. hó 19-iki versenye is kifogástalan aranyu lesz. Eddig már megígérték lejövetelüket a MAC-ból: Molnár, Karlovits, Gáspár, Fixl; a KAÖB-ből: Gerő I. és II., Vida, Magyar; a MTK-ból: Grósz, Muskát; BBTE-ből: Barsi, Fluch, Bechtold, Plávenszky; FTC-ből: Forbáth. — A fővárosiakon kívül a legjobb kerületi atléták is mindig a DEAC versenyein találkoznak.

TUZSDE

Ingadozó volt az értéktőzsde.

Az értéktőzsdén az irányzat ingadozó és egyenetlen volt. Szilárd nyitás után annak ellenére, hogy Bécsből is kedvezőbb hírek érkeztek nyereségbiztosító eladások után lassu árlemorzsolódás indult meg, úgy hogy a nyitáskori nagy árnyereségek 2-4 százalékig zsugorodtak össze.

Terménytőzsde.

A mai terménytőzsdén az irányzat új áruban és tengeriben kissé barátságos, a zab olcsóbb, egyebek változatlanok. A forgalom új buzában és új rozsban igen élénk.

Hivatalos árak: Buza ó 76-os tiszavidéki 430-440, egyéb 427 fél-437 fél, 77 kilós tiszavidéki 435-445 egyéb 432 fél-442 fél, 78 kilós tiszavidéki 440-450, egyéb 437 fél-447 fél, új buza 77 kilós tiszavidéki 415-420, egyéb 410-415, ó rozs 395-400, új rozs 355-360, tak. árpa új 275-280, zab 465-475, tengeri 283-288, repce 545-550, korpá 262 fél-265, lisztárak változatlanok.

Zürichi zárlat.

Páris 2417, London 2504 fél, New York 515 egynegyed, Brüsszel 2395-Hollandia 206.41, Milánó 1895, Berlin 122.40, Bécs 72 fél.

Ferencvárosi sertésvásár.

Szabadvásári maradvány 374, érkezett 274, eladatott 108. — Árak: könnyű 16-19, nehéz 18.5-21.5. — Zártvásáron nem fejlődött ki forgalom.

16- és szarvasmarha-vásár.

Debrecen, július 14. A mai lóvásáron a felhajtás közepes. A kereslet élénkült. Jó minőségű ló 5-8 millió, közepes 3-5 millió, silány 600 ezertől fölfelé.

A szarvasmarha vásáron közepes felhajtás, közepes kereslet. Vágómarha 8-12.000, szopós borjú 9-13.000, jármos ökör páronként 9-14 millió. Fejős tehén 3-4 millió korona.

Darab	Ár	Ár
Dollár	70580 K	71410 K
Angol font	345000 K	348000 K
Hollandi font	28140 K	28410 K
Francia frank	339 K	3369 K
Svájci frank	18800 K	13900 K
Léva	505 K	513 K
Cseh korona	215 K	2121 K
Lira	2670 K	2642 K
Lei	341 K	345 K
Dinár	3229 K	3250 K
100 n. márká	19860 K	10017 K
Lenyval márká	1530 K	13610 K
Osztrák korona	9990 K	10050 K

Megalakult a bélyeggyűjtők egyesülete

A debreceni bélyeggyűjtők régi vágya valósult meg a filatelista egyesületbe való tömörüléssel, mert ezáltal lehetővé vált a világ összes bélyeggyűjtő központjaival és egyesületeivel a közvetlen kapcsolat megteremtése és így kényelmes csereösszeköttetés létesítése. A f. hó 5-én megtartott közgyűlés a következő ismert bélyeggyűjtőkől alakította meg a tisztikart.

Elnök: dr. Zalay János, alelnök: dr. Vásáry István, ügyvezető alelnök: Paoere Lajos, titkár: dr. Sajó László, háznagy: ifj. dr. Rácz Lajos, jegyző: Kiss Ernő, ügyész dr. Schwartz Arthur.

Az egyesület vezetősége garanciája annak, hogy Debrecenben élénk clubélet fog kifejlődni. Az egyesület összejöveteleit hetenként szombaton délután 6 órakor tartja Piac-utca 26. sz. I. emeletén. (Gazdák Biztosító Szövetkezete nagytermében.) Ez összejöveteleken az egyesület vezetősége bélyeggyűjtőket szívesen lát. Az egyesület összejövetelein a szokásos cserén és sorsoláson kívül szakelőadásokkal mozdítja elő a bélyeggyűjtés iránti érdeklődést.

Nagy József fodrászterméke
Debrecen, Sas ucca 4. szám

elsőrangú kiszolgálást és minden 5000 koronáért váltott bérletjegyre teljes díjtalanul, egy üveg legfinomabb Asira kölni vizet kap

Manicur urak és hölgyek részére.

Debrecenzsly István
Kárpitos — Halköz S. szám

Kész hencserek, díványok, matracok, garnitúrák raktáron

Javítások a helyszínen

Festéket

Paclóiakot, brunouit, erpentint, triszit, zománciakot és minden színű porfestéket kiváló minőségben nagyon olcsón vásárolhat

STERN

testküzületben Piac ucca 10. Bikkával szemben.

Negedü készítése, javítása, vorószövezele hurok, vonók, hangszeralkatrészek kaptatók

TANCZER G. GYORGY
Batthyány ucca 13. szám. (udvarban)

Arverési hirdetés.

Elárverezek Balmazújvárosban, 1925. júl. 16-án délelőtt 10 órakor Debreceni-ut 54. sz. alatt 13.600.000 K-ra becsült gazdasági gépeket, szekereteket, sertéseket.

Rosner, bírósági végrehajtó.

Elárverezek 1925. júl. 20-án délután 3 órakor Debrecenben Erdősor 7. szám alatti házban 12.800.000 koronára becsült fegyvert, hordókat, butorokat, stb.

Rosner, bírósági végrehajtó.

Butor

kizárólag jó minőségben részletekre is kapható

Weinstock Henrik és Apolló butorüzlet, Miklós-u. 2.

Méliusz könyvkereskedés könyvujdonsegai

DUMAS: Madame Dubarry bukása. Alapár 6—
HUGO VIKTOR: Nyomorultak I-IV. Alapár 10—
GÁRDONYI G.: Két menyasszony Alapár 7—
Agay Isten Buri " 7—
A kürt " 5—
Te Berkenye " 7—

MAROCZY A.: A sakk Alapár 8—
MOLY T.: A báró lelke Alapár 7—
BRAM STOKER: Karnevál Alapár 4—
Drakula " 8—

Szorozatszám 7000 + 5%
Telefon 2-70.

Földbérlet

Bérbeadó 600 négyszög föld Károly Ferencz József-ut 58. szám alatt. — A bérösszeg megjelölésével ellátott ajánlatok

Déry Emil, Budapest
Tökölly-ut 8. szám. alá intézendők.

Ha tudni akarja

mi sors vár önre hivatásában, szerelmében, vagyonában az 1925-ik évben, **ingyen** küldünk Önnek kimerítő asztrológiai leírást, Nem jóslási szédelgés! Természettudományi megalapítások! Számtalan köszönő irat! Irjon azonnal születése napjának megjelölésével a következő címre

Neukultur-Verlag Berlin W. 9.
Kivágandó! Adja tovább!
(A lapra hivatkozni, mert csak úgy díjtalan.)

Frögnedü kárpitos

FRÖGNEDÜ KÁRPIKOS
SZABÓ JÓZSEF Varga-utca 11. sz., Szent Anna-utca sarján
KÉSZ HENCSEK RAKTÁRON

Egész magyar honban Hire jár már annak: Nincs a kérek földön Párja FEUERMANN-nak Bőröndöt, retikült, Vagy utikzettát, Mindent legolcsóbban És a legjobbat ad.
PIAC-UTCA 44. SZ.

Hirdessen lapunkban.

Apró hirdetések

Négy laphoz olvassák az Ön apróhirdetését, melyet 8000 koronáért felad a Debrecen, Debreceni Független Ujság, Hajdúföld vagy Tiszántúli Hírlap kiadóhivatalában vagy a Hegedűs és Sándor R. T. (Piac-u. 34.) vagy az Aczél Henrik (Piac-u. 24.) könyvesboltjának pénztáránál. Alkalmi apróhirdetés 10 szögig 8000 korona, minden további szó 800 korona — Vaslagnelvével szedett apróhirdetés, levelezés és kereskedelmi apróhirdetés díja duplán számítatik

Apróhirdetésekre felvilágosítást a 7-88. számú telefonon ad a kiadóhivatal

AJÁNLAT

Férfi box 200.000, női fél 180.000
Fejelés férfi 100.000 női 90.000, talpalás 25-30.000. Fábrián, Rakovszky-utca 38.

Márkanyomozók, cementlapok, betonárak, sárkövek minden fajta építési anyagok legolcsóbban beszerezhetők Debreceni Működgyárnál. Fűrdő-u. 2. — Telefon 10-33.

Tűzifa vagontételben és aprítva legolcsóbban beszerezhető Erdélyi Tűzifaüzemnél. Fűrdő-u. 2. — Telefon 10-32.

Jóminőségű téglák és eszerép Tóth és Sebestyén építésszek téglaáruháznál kapható legolcsóbban. Megbízható Befus József Zöldfa-u. 8. sz. Tej, uradalmi földzetlen, hónapszámra kapható Fűvészkert-u. 8. F324

Fajborok leszállított áron liter és hordótételben, Arany János-u. 30. H270

RIKKNCSOK
magas fizetéssel
felvételnél lapunk kiadóhivatalában

Szalkácsy uszástani és legolcsóbb a Belvárosi fürdőben, Pásti-utca 8. 319

Tűzkörfürdő 3000 K-tól személyenként Belvárosi fürdőben, Pásti-utca 8. szám. 309

1-2 uridevnykét teljes ellátásra elfogad uriaszony, Miklós-u. 41. F177

Orthodox kóser házikószót kihordásra vagy bentékezésre kapható Csapó-u. 29. Keresztépilet. F176.

Vacuum motorpétroleum csépléshez hordósámmra állandóan legolcsóbban kapható Grünberger és Glück egyedárusítóknál Debrecen, Csapó-u. 16. F171

LAKÁS, ÜZLET

Balatonszabadon olcsóbb lakások kiadó. Cim a kiadóban. F168

Egy két izr. iskolai leánytanuló a jövő tanévre ellátást kaphat, — Hatvan-u. 36. Keresztépilet.

Modern lakás, gyümölcsös kerttel, butorral együtt sürgősen átadó Cim a kiadóban. 184

Két tanuló anyai gondozással teljes ellátásra elfogadók zögora használatát. Csapó-u. 60.

Takarításért lakást adok gyermektelen házaspárnak, Péterfia-u. 39. F178

Csinos batorozott szoba azonnalra kiadó, öz. dr. Breižerné, Szabonyi-u. 40. F174

Butorozott, parkettes nagy szoba, szépen berendezve, egy két ur részére kiadó, azonnal vagy augusztus 1-ére. József kir. herceg-utca 35. 1. e. balra. 111

ÁLLÁST KAP

Középkorú, megbízható, komoly nő keresek három kis gyermek mellé. Jelentkezni délután 3-4-ig. Szent Anna-u. 25. emelet. H97

Keresek Grátzba, két tagu családdal 30-40 éves csak magyarul beszélő mindenféle főzőnőt. Péterfia-u. 40. sz. H165

Bejárnót keresek Hatvan-u. 1. II. emelet 42. 113

A fú felső kereskedelmi iskolához szolga keresetnek. Fialat, erős egyének jelentkezzenek az igazgatóságnál naponként 11-től 12-ig. H167

Fialat segéd cipő vagy eszima munkára felvételnél Homokkert, Hegyi Mihály-u. 36. H12

Percentes vagy főpincér óvadékkal felvételnél. Cim a kiadóban. — Ugyanott faraktár bérbeadó. F172

ÁLLÁST KERES

Gazdasszony azonnali állást keres pusztára; megbízható, jól főző, baromfitenyésztést, tejkezelést értő, kitűnő háznyitványokkal rendelkező, intelligens, 38 éves, jobb nő. H. J. címén, Bőszörményi ut 71. 241

Középkorú uriaszony házvezetőnői állást keres helyben vagy vidéken. Megkereséseket a Hajdúföld kiadóba „Jó gazdasszony”, jelgérére kérek.

Komoly urinó bizalmi állást keres, kaucióval rendelkezik. Leveleket a Hajdúföld kiadóba „Szorgalmas”, jelgérére.

Szerény árva uri leány, elmenne vidékre gyermek mellé, vagy háztartásba. Cim Szalkácsy E. Cserépes-u. 10. sz. 308

Tisztességes asszony, megbízható magányos ember háztartását vezeti lakásért. Leányát viszi magával, ki dolgozni jár. Butora nincs. Cim a Hajdúföldnél. H166

EGY SZOBA-KONYHAS ÉS mellékkelhelyiségekkel is ellátott lakást keresek, lehetőleg a város belterületén. Havi 4-500 ezer koronát fizetek, esetleg lelépést. Ajánlatokat „Gyermektelen” jelgérére a kiadóba kérek

ELADAS

Jókarban levő üres használt lisztes, rizses és másfajta terményhez alkalmas zsákok olcsó árban kaphatók Ullmann-Részvénytársaság — F127

Eladó Ispoldly-utca 15. sz. ház, pályaudvartól 5 percre. Atadó három szoba, előszoba, konyha, mosókonyha, spájz, pince, fűkamara. H102

Eladó Csapókert, Klapka-utca 42. sz. ház azonnali beköltözéssel.

Harménclörös, hatszemélyes, — fizetőkép Opel személyautó dinamó világítással alkalmi áron kedvező fizetési feltételekkel eladó. — Cim Baranyi, Debrecen, Bikaépilet. Telefon 11-71. 208

Cimfestő tanulókat felvesz Held Miklós Simonffy-u. 36. H165

Péterfia elején nagytelkű üzlet, ház eladó. Cim a kiadóban. F10

Eladó háló, ebédlő, vizitszoba butorok, szőnyeg, üvegek, mindenféle házi eszközök Szentanna-u. 30. 307

Sürgősen eladó egy faaprító balta fűrésszel, üzembépesen. Értekezni Csokonai-u. 25. F175

Női és gyermek harisnya raktárat egy tételben olcsón eladom. — Nagy Gizella, József kir. herceg-u. 3. sz. F173

Féderes új kocsik, többféle kivitelben eladók Nagy Gyula kocsigyártó m. Erzsébet-u. 17. 199

Eladó ház közel a vágóhidhoz, — Bozzai-u. 10. lakó nincs. 154

Deszka, palló, építkezéshez alkalmas, olcsón eladó. Rkóczy-u. 4. H131

Eladó Csapókert, Kisfaludy-utca 36. számú ház, két szoba, két konyha, kamara, nyári konyha és 350 négyzetgyömölcsös. F145

Üzletvitel miatt husz milliót jövedelmező pormentes, beköltözhető házastelket gyümölcsösével legelőbbet igérnek jelenleg okvetlen eladom. Honvédtemető-utca 27. F131

4-es gőzgarnitúra cséplést váltalok. 900-as Hoffer cséplő eladó 23 millióért. Pataky, Erzsébet-u. 22.

Saját termésű, erősen bakáros, itszán kezelt zamatos házibor literenként csak 14 ezer. Kapható mindennap. Poroszlay-ut 53 Sestakert.

VEGYES

Motorkerékpárt keresek megvétele, Szirek Szentanna-u. 1. 315

Zongora, gyakorolni kiadó. Cim Kossuth-u. 51. Keresztépilet. 114

Uccai, szép butorozott szoba kiadó Bikaépilet, I. emelet, 6. Hirdetési vállalat mellett. 317

Gépszerek elmegyek nyári cséplésre bárhova. Cim a kiadóban 318

Építők figyelmébe. Tisztelettel értesítjük az építéző közönséget, hogy az „Első Debreceni Építőipari Szövetkezet” törv. székileg bej. cég megalakult. Elvállal az építkezéshez tartozó minden néven nevezendő munkálatok tervezését, felépítését teljes befejezésig, épület javítását, jókarban tartását, műkövek és műkőmunkák elkészítését mérsékelt árak mellett egy helyben mint vidéken. Kandia-u. 4B. szám bent az udvarban. Telefon: 7-41. — Meghívásra elmegyünk. 251

Magánárverés. Folyó évi július 19-én, vasárnap délelőtt 10 órakor Piac-utca 63. I. emeleti ügyvédi irodában magánárverésen a legelőbbet igérőnek tehermentesen el fog adni a Buday Ézsaiás-utca 18. b. számú ház. Kiküldési ár 30.000.000 korona. Bántépénzüll 10 százalék az árverés előtt leteendő, a fennmaradó vételár 8 nap alatt kifizetendő. Dr. Antal Géza ügyvéd. H121

Javítóvizsgára előkészít gimnáziumi tanár. Értekezni délután 3-4 óra közt. Erzsébet-u. 23. sz., 2-ik lépcső. 277

Arany ezüstöt, briliánsat, zálogcédulát legmagasabb áron veszek
STEINER MIHÁLY Hatvan-u. 2. I. em

Gramofon veszek — rosszat is, lemezekkel, József kir. herceg-utca 65., ajtó 5. H116

Külsőzők havi másfélszázalékra ékszerre vagy értékpapírra. Cim a kiadóban. F120

Cséplést vállalok, azonnal mehetnek. Arany János-u. 37. Ehrenreich Samuel. F121

Kóser jó házikószót jutányosan kapható kihordásra is. Csokonai-u. 19. sz. F126

Szép kis egy szoba-konyhas lakás fiatal párnak vagy gyermekteleknek átadó. Cim a kiadóban. 221

Különböző batorozott szoba 15 ére kiadó. Homokkert-u. 107. —

Gitarozni a legelőbb időn belül tanítok. Cim a kiadóban! F28

Fehér és színes filckalapok olcsón szerezhetők be Matta Anna, Csemete utca 10. 194

Barack és ringlót állandóan kapható Sesztina-u. 4., közvetlen közel-omlás mellett. H111

Veszek tiszta patentzörös (csatos) üvegeket magas áron. Kristály vezérképvelet, Külsővásártér 18. szám. F83

Uriasszonyhoz tisztességes lejáróné felvételnél. Jelentkezzen könyvével József kir. hg-u. 38. sz. alatt

Vidéki földbirtokos uriamtor és meretséget keresem — öz. uriaszszony. — Leveleket a Tiszántúli kiadóba kérek „Szóke asszony” jelgére.

Ugyes varróledny jobb munkához értő házakhoz ajánlok. Hadházi-u. 5. 32

Elsőrendű cipész munkások férfi és női munkára felvételnél. Vár-u. 2. sz. 321

Két szobás lakás átadó, vagy egygel elcséplendő. Bethlen-u. 27. 320

Fodrász se.él, jó munkás, azonnal beléphet Dudás, Simonffy-u. 2. 316

Écsereplém Bethlen u. 12. sz. alatti levő 1 szoba, konyhas, mellékkelhelyiségekből álló lakás:mat központ, vagy központ közelében hasonlóval, esetleg ráfizetéssel 2 szobás lakással Tóth Zsuzsanna. 321

Szoba konyha, butorral, konyha berendezéssel eladó, mindenelfogadható árat. Cim a kiadóban. 322

Szoptató dadának elmenni jobb helyre. Erdőkődni 15-én gyermek klinikán. 321

Kerékpár alkatrészek legolcsóbban Nagy műszerésznél szerezhetők be Simonffy-u. 19. 319

WELLS
NAGY VILÁG
TORTENETE
MAGYARUL

1000 száz illusztrációval, térkép- és grafikomelékkel
A ma legjelentősebb írói alkotása, történelem a XX. század a szemzőgéből nézve a XX. század embere számára.
Világsiker. Az angol és német kiadás 4 millió példányban kelt el. A lexikonaiak, 640 oldalas, egész részekkelés könyv ára 600.000 koronára
Előzetes megrendelés esetén csak 441.000 K, mely összeg május hótól kezdődőleg havi 63.000 K-ás részletekben törleszthető.

Előfizetéseket elfogad bármely könyvkereskedés vagy a kiadó (Budapest, VII. kerület, Ilka ucca 31. szám.)

Kérjen ismertetőt!

GENIUS KIADÁS